

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 28Csp/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122285088
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Szántaiová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:6122285088.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom JUDr. Martou Szántaiovou v spore žalobcu: 365.bank, a. s. so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpeného Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o. so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanej: B. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/X, XXX XX R., v konaní zastúpenej opatrovníčkou G. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, XXX XX R., o zaplatenie 3700,11 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 3700,11 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3762 eur od 11.10.2019 do 11.12.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3700,11 eur od 12.12.2019 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má v o č i žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

. Podanou žalobou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 3700,11 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3800 od 10.10.2019 do 10.10.2019, zo sumy 3762 eur od 11.10.2019 do 11.12.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3700,11 eur od 12.12.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 10.10.2019 uzavrel žalobca v právnom postavení veriteľa so žalovanou v právnom postavení dlžníka zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli okrem iného obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery. Žalovaná svojím podpisom na zmluve potvrdila, že sa s týmito dokumentmi oboznámila a súhlasí s ich obsahom. S účinnosťou od 03.07.2021 došlo k zmene obchodného mena žalobcu z pôvodného „Poštová banka, a.s.“. Na základe zmluvy žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky v sume 3800 eur, ktorú sa žalovaná zaviazala vrátiť s úrokmi, poplatkami a inými peňažnými plneniami v zmysle zmluvy. Žalovaná neplnila úver riadne a včas. V dôsledku omeškania žalovanej s omeškaním úveru, žalobca v zmysle § 565 Obč. zák. v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák. upozornil žalovanú na možné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a nakoľko žalovaná na upozornenie nereagovala, vyhlásil dňa 20.04.2020 úver za predčasne splatný. Do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru boli uhradené 3 splátky, a to dňa 10.10.2019 v sume 38 eur, dňa 11.12.2019 v sume 9 eur a 52,89 eur, spolu 99,89 eur. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru až do podania žaloby žalovaná dlžnú sumu z úveru neuhradila, a to ani len čiastočne. Žalobca sa dňa 25.01.2022 od súdom ustanovenej opatrovníčky žalovaného dozvedel, že žalovaná je rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp.zn. 31Ps/25/2019 zo dňa 16.09.2021 obmedzená spôsobilosti právne konať vrátane obmedzenia spôsobilosti uzatvárať úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy. Návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony bol súdu doručený v roku 2019. O uvedenej skutočnosti nemal žalobca vedomosť v čase uzatvorenia zmluvy. Nárok žalobca uplatňuje s poukazom na § 451 Obč. zák. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná je právoplatne obmedzená na spôsobilosti na právne úkony v rozsahu uzatvárania úverových zmlúv žalobca sa rozhodol podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 3700,11 eur, ktorá predstavuje sumu úveru vo výške 3800 eur po

odpočítaní zaplatených splátok v sume 99,89 eur. Zároveň si uplatňuje úroky z omeškania s ohľadom na čiastočné úhrady.

2. Žalobca vo vyjadrení k odporu žalovanej uviedol, že žalovaná v čase podpisu úverovej zmluvy nebola obmedzená na spôsobilosti a taktiež v tom čase ešte nebol podaný návrh na obmedzenie spôsobilosti žalovanej. Má za to, že v danom čase dlžník vedel rozpoznať následky svojho konania čo žalovaná prostredníctvom svojho zástupcu žiadnym spôsobom nepreukázala opak. Žalovaná prostredníctvom svojho zástupcu ďalej uvádza, že sa žalovaná reálne nikdy nezdržiavala v mieste trvalého pobytu a z uvedeného dôvodu si žalovaná neprebrala zospláťujúcu výzvu. Uvedenú skutočnosť žalobca považuje len za účelové a ničím nepodložené tvrdenie. Poukázal na rozhodnutie ohľadom doručovania, ku ktorému sa vyjadroval aj BGH. V prejednávacom prípade (pozn. BGH Entscheidung in Neue Juristische Wochenschrift 1967,271,137,205) bolo sporné kedy sa považuje doporučený list za dôjdený. Súdny dvor sa rozhodoval medzi dvomi momentmi, či je to už v momente kedy doručovateľ, z dôvodu, že nezastihol adresáta v prvý deň doručovania v mieste doručenia zanechal oznamovací lístok alebo až vtedy keď si adresát vyzdvihne zásielku na pošte. Čo sa týka dôjdenia sa nakoniec možno prikloniť k názoru a záveru, že dôjdenie nastane, keď možno za normálnych okolností očakávať vyzdvihnutie zásielky na pošte, čo je najbližší pracovný deň (pozn. Lorenz K. In: Lorenz K. Wolf M. Allgemeiner Tell des Burgelichen Rechts, 9 Auflage, Munchen: C. H. Beck, 2004 § 26 mrg č. 24). V slovenských podmienkach je možno aplikovať na termín a výklad pojmu dôjdenia práve tento záver. K obdobnému názoru dospel aj Český Najvyšší súd v konaní sp .zn. 26 Cdo/864/2004. Žalobca má teda za to, že bola splnená podmienka dôjdenia tohto právneho úkonu žalovanému. Rovnako apeluje na Uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 11Co/216/2018 zo dňa 09.10.2018, ktorý sa priklonil na stranu žalobcu v obdobnom prípade. Žalobca dal do pozornosti, že veriteľ doručoval listiny žalovanému a ten preukázateľne mal možnosť vyzdvihnúť si poštovú zásielku v odbernej lehote, avšak toto právo nevyužil, nakoľko sa zásielky vrátili. Toto neodporuje, práve naopak je v súlade s citovaným názorom v uznesení NS SR sp. zn. 5 Cdo 129/2010 zo dňa 28.1.2011, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Na základe vyššie uvedeného má za to, že tvrdenia žalovanej možno považovať za účelové a ničím nepodložené. Žalobca preukázal riadne doručenie žalovaným namietaných dokumentov a uvedenú skutočnosť možno v danom prípade považovať za nespornú.

Žalovaná prostredníctvom zástupcu uvádza, že banka žiadnym spôsobom neoverovala príjem žalovaného pri uzatváraní úverovej zmluvy. Uvedenú skutočnosť žalobca popiera a uvádza, že banka si riadne overila platobnú schopnosť žalovanej. Žalobca uvádza, že pred poskytnutím úveru skúmal platobnú schopnosť žalovanej, a to najmä v kontexte s prihliadnutím na účel úveru, dobu trvania úveru, pričom overoval existujúce záväzky žiadateľa a výšku príjmu žiadateľa. Žalobca predložil reporty zo SP a SRBI, pričom deklarovaný druh a výšku dôchodku žiadateľky banka overila z externého nezávislého zdroja (Sociálna poisťovňa) a akceptovala jej dôchodok vo výške 302 eur, v rámci posudzovania mala banka k dispozícii kompletne informácie o úverových záväzkoch klientky (výdavky) zo spoločného úverového registra informácií), žiadateľka si uvádzala rodinný stav slobodná a žiadne vyživované deti, a finančná analýza, platná v tom čase, bola vyhovujúca pre poskytnutie úveru vo výške 3 800 eur na 8 rokov s mesačnou splátkou vo výške 52,89 eur. Z predkladaného reportu SRBI je zrejmé, že Žalovaný v čase žiadosti o úver mal jeden záväzok s celkovou hodnotou 600 eur (uvedené v reporte na str. 1 v časti „Splátkové“). V uvedenom prípade bol splnený aj limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu v zmysle § 6a Opatrenia NBS č. 10/2017 z 14.11.2017:

a) Celková zadlženosť spotrebiteľa = 3800 + 600 = 4400

b) 12 násobok celkovej výšky čistého príjmu = 12 x 302 = 3624

Podiel a) a b) = 4400:3624 = 1,21, t.j. v zmysle § 6a ods. 2 Opatrenia limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu neprekračuje hodnotu 8.

Žalobca má za to, že žalovaná neuviedla skutočnosti, na základe ktorých možno predpokladať že nárok žalobcu je nedôvodný. Naopak, žalobca poprel skutočnosti uvedené v odpore žalovanej.

3. Žalobca ako dôkaz označil a predložil aktuálny stav úveru ku dňu 31.08.2021, doručenkou zo dňa 27.04.2020, epotvrdenku o podaní zásielky zo dňa 17.03.2022, podací hárok zo dňa 24.03.2020, predžalobnú výzvu zo dňa 16.03.2022, rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 31Ps/25/2019-196 zo dňa 16.09.2021, upozornenie - výzvu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 23.03.2020, zmluvu o spotrebiteľskom úvere - dobrá pôžička č. 1992351573 zo dňa 10.10.2019, výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 20.04.2020, dáta dopytu zo dňa 10.10.2019 do žalovanej.

4. Žalovaná prostredníctvom opatrovníčky v odpore proti platobnému rozkazu uviedla, že je od decembra 2019 umiestnená v Centre sociálnych služieb Lipa - Kostolná Záriečie 10. Dlhodobo trpí schizoafektívnou poruchou a ťažkou poruchou osobnosti. Z toho dôvodu bola aj v minulosti niekoľkokrát umiestnená vo viacerých zariadeniach sociálnych služieb, resp. na psychiatrii. V čase, keď mala žalovaná uzatvoriť zmluvu o spotrebiteľskom úvere, z ktorého mala vzniknúť pohľadávka uplatňovaná žalobcom v tomto konaní, žalovaná žila bezdomoveckým spôsobom života, nemala žiadny príjem okrem invalidného dôchodku, čo si však zamestnankyňa banky nijakým spôsobom neoverovala, navyše rozpoznávacie a ovládacie schopnosti žalovanej boli na veľmi nízkej úrovni. Žalovaná sa vtedy dostala do okruhu ľudí s podobným bezdomoveckým spôsobom života, ktorí ju vtedy rozpoznávajú, že je veľmi ľahko ovplyvniteľná a má nižšie IQ, zneužili na zobrať pôžičku pod jej menom, avšak v ich prospech (teda žalovaná nijakými peniazmi nikdy nedisponovala). Za týmto účelom jej zahlásili trvalý pobyt na adrese T. XXXX/X, R., kde sa však reálne nikdy nezdržiavala. Predtým mala trvalý pobyt mesto R.. Keďže na adrese opatrovníčky a jej manžela museli z viacerých dôvodov zrušiť žalovanej trvalý pobyt. Listiny, ktoré jej mal doručovať žalobca, nikdy žalovanej doručené neboli. Už približne v tom čase bol podaný na súd návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony žalovanej. Žalovaná teda nie je spôsobilá nakladať s finančnými prostriedkami nad výšku svojho príjmu (invalidného dôchodku), nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, uzatvárať úverové zmluvy, atď., pričom jej bola ustanovená jej opatrovníčkou. Má vedomosť, že toto rozhodnutie nemá spätné vplyv na akékoľvek konanie žalovanej po právnej stránke. Žalovaná nedisponuje žiadnym majetkom, celá suma invalidného dôchodku smeruje na pokrytie nákladov spojených s jej umiestnením v zariadení a ako jej opatrovníčka nezodpovedá za nijaké jej záväzky, ktoré vznikli pred tým a ani ich preberať nehodlá.

5. Žalovaná vo vyjadrení zo dňa 20.10.2022 uviedla, že nijak nerozporuje, že žalovaná v čase podpisu úverovej zmluvy ešte nebola obmedzená na spôsobilosti na právne úkony, avšak trvá na tom, že žalovaná nevedela v danom čase ovládať svoje konanie a rozpoznať následky svojho konania, o čom svedčí návrh na obmedzenie spôsobilosti žalovanej na právne úkony, opakované hospitalizácie žalovanej na psychiatrickom oddelení Fakultnej nemocnice Trenčín a napokon i jej umiestnenia v zariadeniach sociálnych služieb. Znížená schopnosť žalovanej ovládať svoje konanie a rozpoznať následky preukázateľne jestvovala už v čase pred vydaním rozhodnutia o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, keďže žalovaná zhruba od svojich raných dvadsiatich rokov trpí schizoafektívnou poruchou, ťažkou poruchou osobnosti, ktorá má neustále sa meniaci priebeh, pričom problémy má dlhodobo aj s alkoholom a z tohto dôvodu aj jej dve maloleté deti sú určené do náhradnej osobnej starostlivosti jej opatrovníčky a jej manžela na základe právoplatných vykonateľných rozsudkov. Ďalej uviedla, že adresa T. XXXX/X, R. bola žalovanej účelovo nahlásená za účelom možnosti uzavretia úverovej zmluvy a rýchleho zisku peňažných prostriedkov ľuďmi s obdobným bezdomoveckým spôsobom života ako mala žalovaná. Napokon žalovaná bola v CSS Lipa umiestnená od 13.12.2019, takže listiny doručované žalobcom na uvedenú adresu nemohli dôjsť do jej dispozície a nemala preukázateľne možnosť vyzdvihnúť si poštových zásielok.

6. Žalovaná ako dôkaz označila a predložila návrh na obmedzenie spôsobilosti žalovanej na právne úkony doručený Okresnému súdu Trenčín dňa 16.07.2018, uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 26Ps/18/2018-22, potvrdenie Centra sociálnych služieb - LIPA zo dňa 17.10.2022, zmluvu o prispievaní na úhradu za poskytovanie sociálnej služby, zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, dohodu o ukončení zmluvy o poskytovaní sociálnej služby zo dňa 31.05.2018, rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 26P/206/2016-86 a č.k. 26P/3/2017-83.

7. Podľa § 180 C.s.p. súd vec prejednal v neprítomnosti riadne a včas predvolaného žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnili a súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením žaloby a listinných dôkazov, a to aktuálneho stavu úveru ku dňu 31.08.2021, doručenky zo dňa 27.04.2020, epotvrdenky o podaní zásielky zo dňa 17.03.2022, podacieho hárku zo dňa 24.03.2020, predžalobnej výzvy zo dňa 16.03.2022, rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 31Ps/25/2019-196 zo dňa 16.09.2021, upozornenia - výzvy na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 23.03.2020, zmluvy o spotrebiteľskom úvere - dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.10.2019, výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 20.04.2020, dát dopytu zo dňa 10.10.2019 do žalovanej, návrhu na obmedzenie spôsobilosti žalovanej na právne úkony doručený Okresnému súdu Trenčín dňa 16.07.2018, uznesenia Okresného súdu Trenčín č.k. 26Ps/18/2018-22, potvrdenia Centra sociálnych

služieb - LIPA zo dňa 17.10.2022, zmluvy o prispievaní na úhradu za poskytovanie sociálnej služby, zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, dohody o ukončení zmluvy o poskytovaní sociálnej služby zo dňa 31.05.2018, rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 26P/206/2016-86 a č.k. 26P/3/2017-83 a zistil nasledovný skutkový stav:

9. Z rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 31Ps/25/2019-196 zo dňa 16.09.2021 bolo zistené, že žalovaná bola obmedzená spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilá nakladať s finančnými prostriedkami nad výšku svojho príjmu (invalidného dôchodku), nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať, spísať závet, nie je spôsobilá uzatvárať úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy, ručiť v akýchkoľvek finančných transakciách, nie je spôsobilá konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy a finančnými inštitúciami, nie je spôsobilá rozhodovať o zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Je spôsobilá nakladať s finančnými prostriedkami do výšky svojho príjmu, je schopná výkonu volebného práva. V ostatných právnych úkonoch jej spôsobilosť zostáva nedotknutá. Žalovanej bola ustanovená opatrovníčka v osobe Evy N.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 04.10.2021.

10. Dňa 10.10.2019 uzavrel žalobca ako veriteľ so žalovanou ako dlžníkom zmluvu o spotrebiteľskom úvere - dobrá pôžička (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanej úver vo výške 3800 eur. V zmluve o úvere sú uvedené aj ďalšie náležitosti zmluvy, a to záväzok žalovanej zaplatiť úver v 96 mesačných splátkach po 52,89 eur, pri fixnej úrokovej sadzbe 7,50 % s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 20.11.2019, každá splátka mala byť zaplatená k 20. dňu v mesiaci a dátum končenej splatnosti bol dňa 20.10.2027. RPMN bola uvedená vo výške 8,10 %, priemerná hodnota RPMN vo výške 8,33 % a celková čiastka úveru bola uvedená v sume 5114,20 eur. Čerpanie úveru bolo dohodnuté na bankový účet, ktorý uviedla pri uzatváraní zmluvy žalovaná, ako príjemca bola uvedená žalovaná. Podľa bodu 4.4 zmluvy bolo dohodnuté, že v prípade riadneho nesplácania úveru je banka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný. V prípade omeškania dlžníka s platením splátok je banka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný, ak je dlžník v omeškaní viac ako tri mesiace.

11. Z listiny - aktuálny stav úveru ku dňu 31.08.2021 bolo zistené, že žalovaná vyčerpala úver vo výške 3800 eur.

12. Listinou - upozornenie -výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 23.03.2020 bola žalovaná vyzvaná na úhradu splátok z dôvodu, že ku dňu 23.03.2020 je pohľadávka banky viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti s upozornením na oprávnenie banky vyhlásiť úver za predčasne splatný. Zásilka bola zaslaná žalovanej dňa 24.03.2020. Výzvou zo dňa 20.04.2020 bola žalovaná vyzvaná na úhradu dlžnej sumy a žalovanej bolo oznámené, že úverový záväzok bol ku dňu 20.04.2020 predčasne splatný v celom rozsahu.

13. Opatrovníčka žalovanej na pojednávaní dňa 02.03.2023 uviedla, že potvrdzuje, že žalovaná zmluvu podpísala aj jej boli poskytnuté peniaze, ale má vedomosť o tom, že bola pod vplyvom určitej partie ľudí, ktorí ju k tomu donútili a fyzicky sa jej aj vyhrážali aj ubližovali. Podala aj v jej mene trestné oznámenie, avšak tejto partie ľudí sa bojí a pred vyšetrovateľom uvedené tvrdenia poprela. Takýmto spôsobom sa dostala do viacerých záväzkových vzťahov, preto potom pristúpila aj k obmedzeniu spôsobilosti na právne úkony a k jej umiestneniu do domova. Tieto poruchy sa začali prejavovať cca pred 20 rokmi, odkedy začala chodiť po doktoroch a keď sa o ňu s manželom nevedeli starať bola umiestnená v domove.

14. Podľa § 38 ods. 1 Obč. zák. neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony.

15. Podľa § 38 ods. 2 Obč. zák. takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

16. Podľa § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Podľa § 451 ods. 1 Obč. zák. kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

18. Podľa § 451 ods. 2 Obč. zák. bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

19. Podľa § 456 Obč. zák. predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

20. Podľa § 457 Obč. zák. ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

21. Podľa § 458 ods. 1 prvej vety Obč. zák. musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.

22. Podľa § 657 Obč. zák. zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

23. Podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. v znení účinnom v čase omeškania ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

24. Podľa § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom v čase omeškania výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Žalobca si žalobou uplatnil nárok na zaplatenie sumy 3700,11 eur ako sumu istiny bez príslušenstva po odpočítaní jednotlivých úhrad žalovanej. Tento nárok si uplatňuje z titulu bezdôvodného obohatenia.

26. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že žalobca ako veriteľ dňa 10.10.2019 uzavrel so žalovanou ako dlžníkom zmluvu o pôžičke. Predmetnou zmluvou vznikol medzi žalobcom a žalovaným právny vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej podľa ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka v spojení so zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, nakoľko podľa § 52 a nasl. Obč. zák. je táto zmluva typovou spotrebiteľskou zmluvou. Zmluvou sa žalobca v rámci predmetu svojej činnosti zaviazal poskytnúť žalovanej ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi peňažné prostriedky a žalovaný sa tieto zaviazal splácať v pravidelných splátkach. Dňa 25.01.2022 sa žalobca dozvedel, že žalovaná bola právoplatne ku dňu 04.10.2021 rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 31Ps/25/2019-196 zo dňa 16.09.2021 obmedzená spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilá uzatvárať úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy. Žalobca uviedol, že o tejto skutočnosti nemal vedomosť v čase uzavretia predmetnej zmluvy. Žalovaná túto skutočnosť nepoprela.

27. Pre platnosť právneho úkonu zákon vyžaduje splnenie určitých predpokladov. Osobitné požiadavky zákon kladie na vôľovú stránku osoby robiacej právny úkon a na jej prejav. Právny úkon musí byť preto urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne. Musí byť tiež objektívne možný a vyžaduje sa aj splnenie zákonom stanovených predpokladov vo vzťahu ku konajúcemu subjektu, dovolenosti právneho úkonu a jeho právnej formy. Pokiaľ ide o konajúci subjekt, platný právny úkon môže urobiť jedine osoba, ktorá je spôsobilá na právne úkony, a ktorej spôsobilosť na právne úkony nebola odňatá alebo obmedzená. Právny úkon urobený osobou pozbavenou (obmedzenou) spôsobilosti na právne úkony zákon považuje za neplatný. Obdobne tomu je v prípade právneho úkonu vykonaného osobou konajúcou v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

28. Aj napriek skutočnosti, že k obmedzeniu spôsobilosti žalovanej na právne úkony došlo až po uzavretí predmetnej spotrebiteľskej zmluvy, žalobca túto skutočnosť a skutočnosť opísanú v odpore proti platobnému rozkazu, že žalovaná trpí opísanou duševnou poruchou, pre ktorú bola následne obmedzená spôsobilosti, už 20 rokov, zohľadnil a z tohto dôvodu považuje právny úkon - zmluvu o spotrebiteľskom úvere - dobrá pôžička zo dňa 10.10.2019 za neplatný právny úkon. Preto si uplatnil nárok len na zaplatenie sumy, ktorú žalovaná vyčerpala po odpočítaní jednotlivých úhrad.

29. Pri rozhodovaní nárokov z bezdôvodného obohatenia v rámci zisťovania skutočného stavu veci je treba objasniť aj povahu právnych úkonov, okolností, za ktorých k týmto úkonom došlo, úmysel sledovaný konaním účastníkov, obsah konania, ku ktorému medzi účastníkmi došlo, aký bol skutočný právny dôvod realizovaných platieb, prečo k zamýšľanému právnemu úkonu nedošlo, či a kedy odpadol právny dôvod, pre ktorý došlo k plneniu, či bolo poskytnuté plnenie za inú osobu, či nešlo o plnenie z iného právneho dôvodu a iné. Takisto je dôležité, či prospech z bezdôvodného obohatenia existoval v čase vzniku tohto obohatenia, pričom nie je dôležité, či tomu, kto sa na úkor iného obohatil, ešte niečo z tohto obohatenia zostalo, ale či sa obohatil v čase získania prospechu z bezdôvodného obohatenia. Takisto sa nevyžaduje pre vznik povinnosti na vydanie predmetu bezdôvodného obohatenia, aby takto vzniknutý prospech bol získaný zavineným protiprávnym úkonom. Každý sa môže domáhať vydania predmetu bezdôvodného obohatenia len do tej výšky, v akej bolo toto obohatenie získané na jeho úkor. Z pojmu inštitútu bezdôvodného obohatenia vyplýva, že vzniká predovšetkým tak, že sa doterajší majetok obohateného rozmnoží o nové majetkové hodnoty, môže však spočívať aj v tom, že sa jeho doterajší majetok nezmenšil, hoci by k tomu inak došlo, keby bol obohatený plnil svoje povinnosti.

30. V danej veci nebolo sporné, že došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke, na základe ktorej žalovaná čerpala sumu 3800 eur (na svoj bankový účet) a uhradila sumu 99,89 eur. Je teda preukázané, že žalovaná prevzala žalovanú istinu od žalobcu, pričom k plneniu zo strany žalobcu. Tiež nie je sporné, že táto zmluva bola z dôvodu, že ju uzavrela žalovaná, ktorá konala v duševnej poruche. Tým zo strany žalovanej došlo k bezdôvodnému obohateniu z neplatnej zmluvy. Žalobcovi tak vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 nasl. Obč. zák. v sume 3700,11 eur. Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, žalobe vyhovel a priznal žalobcovi uplatnenú sumu.

31. Súd tiež rozhodol o žalobcom uplatnenom príslušenstve pohľadávky a uplatnený úrok z omeškania súd posúdil podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. V zmysle § 563 Obč. zák. ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. V danom prípade žalobcovi patrí žalobcovi úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po uzavretí neplatnej zmluvy. Súd tak žalobcovi priznal nárok na úroky z omeškania pri zohľadnení jednotlivých úhrad vo výške 5 % zo sumy 3762 eur od 11.10.2019 do 11.12.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3700,11 eur od 12.12.2019 do zaplatenia.

32. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a žalobcovi ako strane sporu, ktorá mala vo veci plný úspech priznal náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva v rozsahu 100 % proti žalovanej ako strane sporu, ktorá vo veci úspech nemala. O výške náhrady trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 127 ods. 1, 2 C.s.p. v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Náležitosťou podania urobeného v prebiehajúcom konaní je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 363 C.s.p. sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.